

OSLOREGIONENS HØRINGSSVAR

NOU 2022:6 *Nett i tide – om utvikling av strømmettet*

Behandlet i styremøte 23. september 2022

Høringssvar

Osloregionen interkommunalt politisk råd takker for invitasjonen til å gi innspill til NOU 2022:6 «Nett i tide – om utvikling av strømmettet». Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er et strategisk samarbeid som består av 64 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Osloregionens innsatsområder er følgende:

- Areal, transport, mobilitet og logistikk
- Klima og miljø
- Konkurranseskraft og attraktivitet
- Felleskap og samarbeid

Osloregionens høringssvar er knyttet til ovennevnte innsatsområder og forankret i våre strategier, herunder [Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen](#), samt våre uttalelser til [Nasjonal Transportplan 2022-2033](#), [Klimaplan 2021-2030](#) og [Klimakur 2030](#).

Sammendrag

Osloregionen vil fremheve følgende hovedpunkter i sitt høringsinnspill:

- Utvikling av strømmettet må ivareta behovet for økt nettkapasitet som følge av elektrifisering av transportsektoren, særlig de tyngre kjøretøyene og behov for industrietablering som en del av det grønne skiftet
- Det må være transparente kriterier i tilknytningsprosessen for nye kunder og tildeling av kapasitet.
- Metode for de samfunnsøkonomiske analysene bør forbedres, der analysene bør inkludere vurderinger av alternativverdier for bruk av arealer, hensyn til klima, natur og miljø og andre ikke-prissatte virkninger.
- Det må gjøres en bedre koordinering mellom nettutvikling på den ene siden, og planprosesser hos lokale og regionale myndigheter på den andre siden. Nettselskapene må se sine planer opp mot kommunenes arealplaner så tidlig som mulig.
- Lokale og regionale myndigheter må involveres tidlig i KVU-prosessen. KVU-prosessen handler om å vurdere alternative konsepter og løsninger. Det er viktig at lokal kunnskap om situasjonen og fremtidige planer som kommunene har blir tatt med tidlig i utredningsprosessene.
- Det er viktig at kommunene involveres tidlig og før konsesjonsbehandlingen, for å ivareta ulike hensyn på et så tidlig tidspunkt som mulig, som for eksempel arealbruk i kommunene, natur- og miljøhensyn og behov for nettkapasitet ved utbygging av ladeinfrastruktur.
- Osloregionen mener kabling skal vurderes, også for de høyeste spenningsnivå, ikke kun som unntakstilfelle, men som reelt alternativt i alle områder der kabel vil redusere samlet belastningene for bebyggelse og nærmiljø i forhold til luftspenn.

Merknader til kapittel 4 - Nettplanlegging og usikkerhet rundt framtidig strømforbruk

Kapittel 4 handler om tariffer og inntektsregulering, inkludert regulering av nettselskap, prissignaler og nettselskapenes insentiver.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen støtter utvalgets anbefaling om at nye kunder som reserverer kapasitet i eksisterende nett skal betale en løpende avgift ut fra størrelse på reservert kapasitet. En slik avgift vil gjøre at kunder blir mer reservert med å «tinge» ekstra kapasitet som de kanskje vil behøve en gang i fremtiden. Kapasiteten kan da benyttes til kunder som har faktiske behov og en vil få en mer optimal utnyttelse av strømmettet.

Merknader til kapittel 5 - Nettplanlegging og usikkerhet rundt framtidig strømforbruk

Kapittel 5 omhandler nettplanlegging og usikkerhet rundt framtidig strømforbruk, inkludert dagens rammer for nettplanlegging, forventninger til framtidig strømforbruk, optimal utnyttelse av kapasitet i eksisterende nett, alternativer til nettutbygging og planlagte endringer i rammer for nettplanlegging.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen støtter utvalget som mener det er viktig at det gjøres tiltak for å kunne utnytte eksisterende strømmett bedre enn i dag. Samtidig er det viktig å være i forkant i planleggingen med hensyn til framtidig behov med tanke på økt nettkapasitet som følge av elektrifisering av transportsektoren og behov for industrietablering som en del av det grønne skiftet.

Osloregionen støtter utvalget om at NVE bør se på forbedringer i dialogen mellom ulike aktører i vurderingen av endringer i forskrift om energiutredninger, og er enig i at det bør være en bedre koordinering mellom nettutvikling på den ene siden, og planprosesser hos lokale og regionale myndigheter på den andre siden.

Merknader til kapittel 6 – Samfunnsøkonomisk lønnsom nettutvikling

Kapittel 6 omhandler ulike problemstillinger knyttet til en samfunnsøkonomisk lønnsom nettutvikling.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen mener at ved vurdering av nettutvikling også tar med i vurderingen hvordan utnytte eksisterende nett best mulig. For å begrense naturinngrep og miljøkonsekvenser er det viktig at de samfunnsøkonomiske analysene også ivaretar virkninger av nettutbygging for natur og miljø på en god måte. Det bør vurderes om konsekvenser som berører klima, miljø, klimatilpasning og naturområder må vektas tyngre i de samfunnsøkonomiske analysene. Analysene bør også inkludere alternativverdier av annen bruk av arealer som kan realiseres ved at kraftlinjer legges i bakken fremfor i luftstrekk. Det vises også til tilsvarende analyser i transportsektoren og til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring sitt arbeid med oppdatering av veileder for samfunnsøkonomiske analyser og spesielt arbeidet med ikke-prissatte virkninger.

Merknader til kapittel 7 – Tilknytningsprosessen

Kapittel 7 omhandler tilknytningsprosessen, inkludert nettselskapenes plikter og utfordringer med tilknytningsprosessen.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen mener det er viktig med transparente kriterier i tilknytningsprosessen for nye kunder og tildeling av kapasitet. Dette gjelder særlig for større industrivirksomhet som er viktig for næringsutvikling i kommunene. Dette er også viktig av hensyn til behovet for kapasitet i nettet for framtidig elektrifisering av tungtransporten. Det er viktig at kapasitet i nettet ikke blir en barriere for nødvendig omlegging fra fossilt til nullutslipp innen veitransporten og for å nå klimamål.

Merknader til kapittel 11 - Konseptvalgutredning og ekstern kvalitetssikring

Kapittel 11 handler om den spesifikke KVVU-ordningen som reguleres av forskrift om ekstern kvalitetssikring.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen støtter forslaget om tidlig involvering av lokale og regionale myndigheter i KVVU-prosessen. KVVU-prosessen handler om å vurdere alternative konsepter og løsninger. Det er viktig at lokal kunnskap om situasjonen og fremtidige planer som kommunene har blir tatt med tidlig i utredningsprosessen.

Merknader til kapittel 13 - Utvalgets vurdering av tiltak for å redusere ledetiden¹

Kapittel 13 tar for seg utvalgets vurderinger av tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg.

I kapittel 13.4. *Tidlig involvering og grundig forarbeid* står følgende: «Utvalget mener at kommunene bør informeres av nettselskapene om saker som berører dem, før de mottar saken på høring fra konsesjonsmyndighetene. Utvalget anbefaler at nettselskapene ser sine planer opp mot kommunenes arealplaner så tidlig som mulig, og vurderer eventuelle tilpasninger før konsesjonssøknad sendes.»

Kapittel 13.6.4 omhandler retningslinjer for kabel som alternativ til luftledning. Utvalget foreslår ingen vesentlige endringer i de nasjonale retningslinjene for kabling, da det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget ikke konkluderer med nye funn som gir grunnlag for dette.

I kapittel 13.6.6 diskuteres om man skal overlate deler av ansvaret for behandlingen til kommunene eller miljømyndighetene. Utvalgets anbefaling er at beslutninger som gjelder kraftsystemet bør tas av energimyndighetene og ikke overlates til andre instanser. Utvalget påpeker samtidig at andre instanser har viktige roller som høringsparter i konsesjonsbehandlingen, og bidrar til gode løsninger for samfunnet som helhet.

Osloregionen IPR mener:

Osloregionen støtter utvalgets vurderinger og anbefalinger om tidlig involvering av berørte kommuner for å få gode og effektive prosesser, og at nettselskapene ser sine planer opp mot kommunenes arealplaner så tidlig som mulig. Osloregionen støtter at NVE i veileder bør stille krav til nettselskapenes forarbeid og kontakt med berørte interesser i forkant av innsendelse av meldinger og konsesjonssøknader.

Osloregionen er uenig i utvalgets vurdering med hensyn til retningslinjer for kabel. Osloregionen mener prinsipielt at kabling skal vurderes, ikke kun som unntakstilfelle, men som reelt alternativt i alle områder der kabel vil redusere samlet belastningene for bebyggelse og nærmiljø i forhold til luftspenn. Dette bør gjelde også for 300 og 420 kV høyspentledninger som går gjennom og over områder med høy befolkningstetthet. Osloregionen støtter ellers at forslaget om at nyttehavebidrag kan utgjøre en del av finansieringen til kabling, ref utvalgets forslag til retningslinjer for kabel som alternativ til luftledning (vedlegg 2 til NOU 2022:6).

Osloregionen støtter utvalgets vurdering om ikke å overføre ansvar som gjelder kraftsystemet til kommuner eller andre myndigheter, men vil understreke viktigheten av at kommunene involveres tidlig og før konsesjonsbehandlingen. Dette er viktig for å ivareta hensyn på et så tidlig tidspunkt som mulig, som for eksempel arealbruk i kommunen, natur- og miljøhensyn og behov for nettkapasitet ved utbygging av ladeinfrastruktur.

¹ Med ledetid menes den samlede tiden fra utredning, til konsesjonsbehandling og bygging.